

30 Οκτωβρίου 2014

Η Αγία Απολλωνία προστάτις των οδοντιάτρων

/ [Πεμπουσία](#)

image not found or type unknown

Ένας από τους ισχυρότερους πόνους για το ανθρώπινο σώμα είναι ο οδοντόπονος. Και αυτό γιατί το δόντι συνδέεται με τον εγκέφαλο, τον οφθαλμό και το αυτί καθώς και τα νεύρα τους και έτσι κάθε οδοντόπονος φέρνει σε κρίση το κεφάλι και τα πιο ευαίσθητα όργανά του. Κάθε φορά που τα δόντια πονούν και βρίσκεται σε έξαρση και αντίδραση το σώμα, καταλαβαίνουμε καλύτερα πόσο ευάλωτοι και τρωτοί είμαστε.

Καθετί που αφορά στην ζωή ενός δοντιού, συνδέεται άμεσα με το πόνο: με πόνο ανατέλλουν τα νεογιλά δόντια, με πόνο πέφτουν και βγαίνουν τα μόνιμα, πόνο δημιουργεί η τερηδόνα, πόνο φέρνει το απόστημα, πόνο συνεπάγεται η εξαγωγή.....

Ο Άγιος Αντίπας υπήρξε ο πρώτος χριστιανός οδοντίατρος ο οποίος μαρτύρησε για την αγάπη του Χριστού περί το 70 μ.Χ. όταν τον έψησαν σε ταυρόσχημο χάλκινο καμίνι στον ονομαστό ναό της Περγάμου που αποκαλείτο «κατοικητήριο του σατανά». Ο μέγας αυτός θεραπευτής των οδόντων, ποίμανε την Εκκλησία της Περγάμου, το δε όνομά του αναφέρεται στην Αποκάλυψη του Ευαγγελιστή Ιωάννη (Κεφ. β', 12-13). Στο απολυτίκιό του αναφέρεται «ως τάχιστος και μέγας ιατρός, της δεινής οδόντων νόσου» και η μνήμη του τιμάται την 11^η Απριλίου. Τέλος στην Ιερά Μονή του Αγίου Ιωάννου του Θεολόγου στην Πάτμο προσκυνούμε την ευωδιάζουσα κέρα του.

Σήμερα, 30^η του μηνός Οκτωβρίου, η Αγία μας Εκκλησία εορτάζει την μνήμη και μιας ακόμη προστάτιδος των οδόντων της οποίας η μνήμη έρχεται από την Δυτική Εκκλησία καθ'όσον μαρτύρησε κατά τους πρώτους χριστιανικούς αιώνες.

Πρόκειται για την παρθενομάρτυρα Αγία Απολλωνία από την Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου, την πατρίδα της παρθενομάρτυρος και πανσόφου νύμφης του Χριστού Αικατερίνας γι' αυτό και είναι συχνές οι απεικονίσεις στην Δυτική Εκκλησία της Παναγίας με το Θείο Βρέφος μεταξύ των δύο Αγίων αυτών.

Η Αγία Απολλωνία ήρθε να καθιερωθεί ως προστάτις των οδοντιάτρων και των οδοντοπαθών πολύ πριν τον Μεσαίωνα, παραμερίζοντας την τιμή των Αγίων Άννης, Σωσάννης και Σιβύλλας που μέχρι τότε τιμούσαν οι χριστιανοί ως ιάτριες των οδόντων. Το όνομά της σήμερα είναι γνωστό σε όλο τον χριστιανικό κόσμο από την Αμερική μέχρι την Ιαπωνία και τιμάται από όλους τους χριστιανούς οδοντιάτρους ως προστάτιδά τους.

Το όνομα και το μαρτύριό της μας έγιναν γνωστά από την Εκκλησιαστική Ιστορία του Ευσεβίου Καισαρείας όπου εκεί αναφέρεται ότι μαρτύρησε ως χριστιανή με την βίαιη εξαγωγή των δοντιών της αφού πρώτα της είχαν συντρίψει τις γνάθους. Από αυτό αναλογιζόμαστε το πόσο υπέφερε η Αγία αλλά και την μεγάλη παρρησία της στον Χριστό για όσους υποφέρουν από οδοντόπονους και με πίστη επικαλούνται το τίμιο όνομά της.

Διαβάζουμε σχετικά: «Αλλά και την θαυμασιωτάτην τότε Παρθένον πρεσβύτιν Απολλωνίαν διαλαβόντες, τους μεν οδόντας άπαντας, κόπτοντες τας σιαγόνας, εξήλασαν, πυράν δε νήσαντες προ της πόλεως, ζώσαν ηπέιλουν κατακαύσαι, εί μη συνεκφωνήσειεν αυτοίς τα της ασεβείας κηρύγματα. Η δε υποπαραιτησαμένη βραχύ και ανεθείσα, συντόνως επεπήδησεν εις το πυρ και καταπέφλεκται».

(Απόσπασμα από την επιστολή του Επισκόπου Αλεξανδρείας Διονυσίου προς τον Φάβιο, Επίσκοπο Αντιοχείων. Ελλ. Πατρολογία MIGNE, τ.20, στ. 605-612).

Το μαρτύριό της τοποθετείται στο έτος 249 μ.Χ. όταν αυτοκράτορας της Ρώμης ήταν ο αιμοδιψής διώκτης των Χριστιανών Δέκιος (249-251 μ.Χ.).

Από το παραπάνω απόσπασμα της επιστολής που έγραψε ο Επίσκοπος

Αλεξανδρείας Διονύσιος, φαίνεται εύγλωττα ότι την γνώριζε καλά. Γι'αυτό και την αποκαλεί «*θαυμασιωτάτην παρθένον και πρεσβύτιν*» γεγονός που μας αποκαλύπτει ότι η Αγία για την οποία ελάχιστα γνωρίζουμε, ήταν καθ'όλα ένα ιερό και αξιοσέβαστο πρόσωπο, τιμώμενο από την εκκλησιαστική κοινότητα και τον Επίσκοπό της. Υπήρξε παρθένος αξιοσέβαστη που διακρινόταν για την φλογερή της πίστη και τον μεγάλο ιεραποστολικό της ζήλο που την έκαναν γνωστή για την χριστιανική δράση της στον στηριγμό και καταρτισμό των Χριστιανών. Η λέξη «*πρεσβύτις*» δεν φανερώνει μόνο το σεβαστό της ηλικίας της αλλά και την ταυτότητά της που σημαίνει ότι ήταν μια από τις Διακόνους της Εκκλησίας με πνευματικά-εκκλησιαστικά καθήκοντα και έντονη κοινωνική δραστηριότητα για τις χήρες, τα ορφανά, τους πτωχούς και ενδεείς. Ήταν λοιπόν γνωστή στον χριστιανικό κύκλο της Αλεξανδρείας για την πίστη και την αγαθοεργία της, στοιχούσα στους λόγους του Αποστόλου Παύλου (Α' Τιμοθ., γ', 8-13).

Ο χώρος της δραστηριότητός της ήταν η πολυπολιτισμική πόλη της Αλεξανδρείας στην οποία κατοικούσαν άνθρωποι ετερόκλητοι και ετερόθρησκοι : Έλληνες, Αιγύπτιοι, Ρωμαίοι, Ασιάτες, Αφρικανοί που λάτρευαν τον Χριστό ή τα είδωλα. Μια τέτοια πολύβη πόλη είχε κατοίκους διαφόρων τάξεων και καταστάσεων οικονομικών. Οι περισσότεροι είχαν ανάγκη για περίθαλψη, στοργή και συμπαράσταση καθώς και μια διέξοδο στις πνευματικές τους αναζητήσεις.

Την κοινωνική αποστολή κατ'εκείνα τα χρόνια προσέφεραν οι Κοινοβιακοί Παρθενώνες και οι Διακόνισσες της Εκκλησίας. Από τους Κοινοβιακούς Παρθενώνες προήλθαν και οι Αγίες Παρασκευή η Ρωμαία, Φεβρωνία, Αναστασία η Ρωμαία κ.ά. με έργο τους τον ευαγγελισμό του λαού. (Και όλες εκείνες οι μακάριες γυναίκες υπέστησαν την βίαιη εξαγωγή των οδόντων τους και ίσως για να πληγεί έτσι το κέντρο του λόγου και να σταματήσουν την διδαχή). Αυτό ήταν το διακόνημα της Αγίας Απολλωνίας: η παντοειδής συμπαράσταση στο ποίμνιο και όλους τους ανθρώπους, χριστιανούς και μη.

Κατά πληροφορία του Επισκόπου Αλεξανδρείας Διονυσίου στο προοίμιο της επιστολής και προ της αναφοράς στην Αγία Απολλωνία ο διωγμός των χριστιανών της Αλεξάνδρειας ξεκίνησε ένα έτος προ του γενικού διωγμού από ένα μάντη ο οποίος ξεσήκωσε εναντίον των χριστιανών τα πλήθη των εθνικών αναθερμαίνοντας την ειδωλολατρεία και τις τοπικές τους δεισιδαιμονίες.

Πρώτους απ'όλους συνέλαβαν δύο ηλικιωμένους ευσεβείς Χριστιανούς τους οποίους βασάνισαν ανηλεώς. Στο τέλος τον μεν Μετράν λιθοβόλησαν την δε Κόϊντα θανάτωσαν με ξίφος. Ληλατούσαν, άρπαζαν, έκαιγαν τις περιουσίες των χριστιανών και τους ίδιους τους βασάνιζαν• όλοι υπέμεναν καρτερικά εκτός από έναν που αρνήθηκε την πίστη του, φοβούμενος την ζωή του....

Την Αγία Απολλωνία την συνέλαβαν και την βασάνισαν. Αφού της συνέτριψαν τις σιαγόνες, με βίαιο τρόπο έκαναν εξαγωγή όλων των δοντιών της. Μετά ανάβοντας μεγάλη φωτιά την απείλησαν να την κάψουν ζωντανή αν δεν απάγγελε μαζί τους «τα της ασεβείας κηρύγματα» και την άρνηση του Χριστού. Αιμόφυρτη και ταλαιπωρημένη καθώς ήταν αρνήθηκε να συμμορφωθεί στην εντολή του αυτοκράτορα• ούτε στα είδωλα επρόκειτο να προσευχηθεί ούτε βέβαια και να θυσιάσει. Μπροστά στη φωτιά ζήτησε λίγο χρόνο για να σκεφθεί• και φυσικά

προτίμησε τον Χριστό παρά την ζωή και την άνεσή της. Έκανε για λίγο ότι παραιτείται από τις θέσεις της και την άφησαν να σκεφθεί. Τότε εκείνη με τόλμη περισσή επήδηξε μόνη της στην φωτιά και κατακάηκε! Έτσι έλαβε τον αθλητικό στέφανο η θαυμασιωτάτη παρθένος και πρεσβύτις Απολλωνία! Η γενναία πράξη της ήταν ένα ηχηρό ράπισμα για τους δημίους της και τους διώκτες του χριστιανισμού.....

Ωστόσο εκείνοι συνέχισαν τις ωμότητες εναντίον των χριστιανών. Ακολούθως συνέλαβαν τον Σεραπίωνα και αφού του έσπασαν τις αρθρώσεις, τον γκρέμισαν από ένα υπερώο. Το ίδιο έγινε και για μεγάλο πλήθος χριστιανών που αρνούνταν να θυσιάσουν. Τον Ιουλιανό που υπέφερε από ποδάγρα μαζί με τον υπηρέτη του, τους μαστίγωσαν κρεμασμένους, τους άλειψαν με ασβέστη και τους κατέκαψαν. Το δήμιο στρατιώτη Βησά που μετανόησε για τις πράξεις του, τον αποκεφάλισαν. Τον Μακάριο από την Λιβύη τον έκαψαν ζωντανό. Οι Επίμαχος και Αλέξανδρος βασανίστηκαν και πέθαναν αφού τους περιέχυσαν με αναμμένο ασβέστη. Η παρθένος Αμμωναρία και η πρεσβύτις Μερκουρία θανατώθηκαν φρικτά. Το ίδιο και οι Αιγύπτιοι Ήρων, Άττηρας, Ισίδωρος και ο ανήλικος Διόσκορος. Ακολούθησε το μαρτύριο του Νεμεσίωνος του Αιγυπτίου καθώς των Άμμωνος, Ζήνωνος, Πτολεμαίου και Ιγγένη που αποκάλυψαν στο δικαστήριο την χριστιανική τους ταυτότητα πάνω στην προσπάθειά τους να πείσουν κάποιον βασανιζόμενο χριστιανό να μην εξομώσει.

Οι Άγιοι Δαμιανός και Απολλωνία. Έμβλημα της Βρετανικής Οδοντιατρικής Ομοσπονδίας.

Η μνήμη της Αγίας Απολλωνίας και των συν αυτή μαρτυρησάντων στον διωγμό της Αλεξάνδρειας επί Δεκίου τιμάται από την Ορθόδοξη Εκκλησία στις 30 Οκτωβρίου και από την Δυτική στις 9 Φεβρουαρίου. Στην Δυτική Εκκλησία και περισσότερο στην πόλη της Ρώμης σώζονται ναοί, πλατείες, δρόμοι, προσκυνητάρια, δειπνητήρια που φέρουν το όνομά της. Η Αγία κάρα της φυλάσσεται στον ναό Santa Maria in Trastevere, ενώ σε διάφορους ναούς φυλάσσονται τεμάχια των ιερών λειψάνων της ή οι τίμιοι οδόντες της. Εικόνες, πίνακες και αγάλματά της κοσμούν ναούς και πόλεις της Ευρώπης όπου παντού είναι γνωστό το μαρτύριό της, κυκλοφορούν διάφοροι θρύλοι και λαϊκές παραδόσεις γι'αυτήν και τιμάται ως προστάτις των οδοντικών παθήσεων. Συνήθως παριστάνεται να κρατά μια τανάλια με ένα δόντι (σύμβολο του μαρτυρίου της) και το ένα πόδι της να πατά την φωτιά.

Το όνομά της στις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες και γλώσσες φέρουν πολλές γυναίκες: Apollonia, Apolline, Apollonie, Pollonie, Polline, Apolonia, Polonia, Ploni.

Είθε η τιμή της να εξαπλωθεί και στον Ορθόδοξο χώρο και οι πρεσβείες της να ενισχύουν όλους τους οδοντοπαθείς.

Απολυτίκιο της Αγίας Απολλωνίας.

Ήχος πλ. α' Τον συνάναρχον Λόγον.

«Των οδόντων εκρίζωσιν καθυπέμεινας και συντριβήν των σων γνάθων, Απολλωνία σεμνή, εκλεκτή παρθενομάρτυς και παρέδωκας σώμα το θείον σου πυρί, ίνα δρόσου θεϊκής παστάδος επαπολαύσης και χάριν λάβης οδόντων διώκειν άλγη τα κατώδυνα».